

Turinys

Pratarmė / 7

1. GEOLOGINIS PAGRINDAS / 9

Valentinas Baltrūnas

Žemės pluta ir litosfera Lietuvoje / 9

Lietuvos kristaliniis pamatas / 10

Nuosėdinės dangos ypatybės / 11

Subkvarterinis (pokvarterinis) paviršius / 15

Kvartero nuogulų danga / 16

Lietuvos paviršių sudarančios nuogulos / 17

Geologinio pagrindo įtaka gamtinės aplinkos raidai / 18

Literatūra / 19

2. GAMTINĖS APLINKOS PALEOGEOGRAFINĖ RAIDA VĒLYVAJAME LEDYNMETYJE IR HOLOCENE / 20

Filomena Kavoliutė

Vėlyvasis ledynmetis / 21

Holocenas / 23

Literatūra / 28

3. RELJEFAS / 30

Algimantas Česnulevičius

Orografinė reljefo struktūra / 30

Reljefą formavę procesai / 33

Genetiniai reljefo tipai / 39

Geomorfologinis rajonavimas / 49

Literatūra / 52

4. KLIMATAS / 53

Arūnas Bukantis

Klimatą lemiantys veiksniai / 53

Oro ir dirvožemio temperatūra / 60

Oro drėgnis ir krituliai / 65

Pavojingi meteorologiniai reiškiniai / 70

Klimatinis rajonavimas / 75

Klimato kaita / 79

Literatūra / 86

5. VANDENYS / 88

Justas Kažys

Lietuvos teritorijos vandens balansas / 88

Hidrologinis Lietuvos teritorijos rajonavimas / 92

Struktūriniai hidrografinio tinklo komponentai / 95

Hidrografinio tinklo valdymas / 123

Literatūra / 128

6. DIRVOŽEMIO DANGA / 131

Jonas Volungevičius

Dirvodaros veiksniai / 131

Dirvodaros procesai / 135

Dirvožemių tipologinės grupės / 140

Lietuvos dirvožemių rajonavimas / 152

Dirvožemio dangos savybės / 158

Dirvožemio dangos struktūra / 163

Literatūra / 177

7. BIOTA / 179

Rasa Šimanauskienė

Biotos teritorinius ypatumus lemiantys veiksniai / 179

Pagrindinių ekosistemų apibūdinimas / 182

Biotos teritoriniai ypatumai ir dėsningumai / 218

Literatūra / 222

8. LIETUVOS GAMTINĖS APLINKOS APSAUGA / 226

Rūta Baškytė

Gamtos apsaugos samprata ir poreikis / 226

Bendra kraštovaizdžio apsauga / 230

Saugomų teritorijų sistema / 239

Lietuvos raudonoji knyga / 276

Literatūra / 279

Reikšminių žodžių rodyklė / 280

Priedai / 289